

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

6 december 2006

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de dames Tinne Rombouts en Els Robeyns
en de heren Jos De Meyer, Karlos Callens en Mark Demesmaeker –**

**houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers,
exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid
en van het landbouwbeleid**

VERSLAG

**namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door mevrouw Vera Dua en de heer Jul Van Aperen
aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij
en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Frans Wymeersch;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts;

de heer Jacky Maes, mevrouw Els Robeyns;

de heren Karlos Callens, Jul Van Aperen.

Zie:

953 (2006-2007)

– Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting	4
2. Algemene bespreking	5
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	7
4. Eindstemming	7

Dames en Heren,

De Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid besprak op 28 november en 5 december het voorstel van decreet van de dames Rombouts en Robeyns en de heren De Meyer, Callens en Demesmaeker houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid. Op 29 november had in de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed een hoorzitting plaats met vertegenwoordigers van de Bond Beter Leefmilieu en van de landbouworganisaties Algemeen Boerensyndicaat (ABS) en Boerenbond over het voorstel van decreet houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (*Parl. St. Vl. Parl. 2006-07, nr. 1007/1*). Daarbij werden ook opmerkingen gemaakt bij het voorliggende voorstel van decreet dat hiermee nauw samenhangt. Op vraag van de heer Wymeersch werd ook nog een schriftelijke reactie gevraagd van de landbouworganisaties ABS en Boerenbond. Boerenbond heeft schriftelijk een standpunt overgemaakt.

1. TOELICHTING

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt dat ze in de eerste plaats een administratieve vereenvoudiging wil voorstellen. Het lijkt haar het gemakkelijkst het voorliggende decreet het EPR-decreet te noemen in plaats van “het voorstel van decreet houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid”. Ze licht toe dat EPR staat voor de eenmalige perceelsregistratie die in het regeerakkoord werd aangekondigd. De grootste verdienste van dit voorstel van decreet is volgens mevrouw Rombouts dan ook dat het regeerakkoord weer een stukje meer wordt uitgevoerd.

Tot dit jaar waren landbouwers verplicht om hun percelen landbouwgrond minstens tweemaal administratief en cartografisch aan te geven bij verschillende overheden van de Vlaamse administratie: een eerste keer bij de VLM (Vlaamse Landmaatschappij) in het kader van de aangifteplicht van het Mestdecreet, en een tweede keer bij het ALV, het Agentschap voor Landbouw en Visserij, in het kader van de perceelsgebonden steunmaatregelen. Die twee aangiftes worden, aldus de spreker, door de administraties voor heel wat doeleinden gebruikt, zoals het toekennen van toelagen, de controle van de randvoorwaarden, het

berekenen van de mestbalans, het berekenen van de mestverwerkingsplicht, de opvolging van de beheersovereenkomsten, het uitvoeren van kruiscontroles enzovoort.

Deze opsomming toont volgens mevrouw Rombouts aan dat het administratief zeker niet eenvoudig was om de twee aangiftes te herleiden tot één. Zo’n unieke aangifte kan immers alleen als er gewerkt wordt met uniforme basisdefinities, wat voor de opmaak van dit voorstel van decreet zeker nog niet het geval was. Deze unieke en uniforme basisdefinities worden, aldus mevrouw Rombouts, aangereikt door dit voorstel van decreet.

Verder wenst ze nog te vermelden dat dit decreet tot stand is gekomen door een zeer intense en constructieve samenwerking tussen de VLM en het ALV en met een ruime betrokkenheid van de landbouwsector. Ze drukt de hoop uit dat deze goede samenwerking ook de komende jaren zal worden voortgezet. Immers, tijdens de praktische uitvoering van dit voorstel van decreet zullen er ongetwijfeld nog heel wat knelpunten naar boven komen.

Mevrouw Rombouts wijst er ook op dat het absoluut de bedoeling is van de indieners dat de administratieve vereenvoudiging of de vertaling van concrete bedrijfs-situaties naar de nieuwe definities voor de landbouwers geen enkel nadeel opleveren. Ze geeft daarbij een, weliswaar wat ridicuul, maar zeker niet ondenkbaar voorbeeld.

Het kan voorkomen – en het zal volgens mevrouw Rombouts zeker ook voorkomen – dat een bepaalde exploitatie bij de VLM op de ene manier gekend is en bij het ALV op een andere manier. Bijvoorbeeld kan de uitbater verschillen, kan een naamswijziging nog niet doorgevoerd zijn of een overname al geregeld zijn bij de ene administratie maar nog niet bij de andere. Mevrouw Rombouts wijst erop dat het bij de rechtzetting van zo’n verschil uiteraard niet de bedoeling is bijvoorbeeld de nutriëntenemissierechten of het melkquotum te bekorten doordat de rechtzetting beschouwd wordt als een overname. Voor al deze kleine en grote knelpunten bij de uitvoering van dit voorstel van decreet rekenen mevrouw Rombouts en haar mede-indieners op een constructieve en oplossingsgerichte houding van de verschillende administraties.

De heer *Frans Wymeersch* stelt vast dat dit voorstel van decreet onlosmakelijk verbonden is met het voorstel van Mestdecreet dat voorligt in de commissie voor Leefmilieu, en dat de indieners het voorstel zeer snel,

nog dit kalenderjaar, willen laten goedkeuren door het Vlaams Parlement. Zijn fractie laat weten daaraan te zullen meewerken voor zover dat kan. Hij wijst er echter ook op dat sommigen van de indieners banden hebben met de landbouwsector, wat op zich niet verboden is, maar wel de vraag doet rijzen of zij de stem van de hele sector vertolken, en niet alleen die van bepaalde verenigingen. Hij zegt daar zo zijn twijfels over te hebben.

In verband hiermee verwijst de heer Wymeersch naar het tijdschrift Boer en Tuinder van 17 november, waarin hij een zeer kritische benadering van het voorstel van decreet heeft aangetroffen. Hij citeert: “(...) nam kennis van het voorstel om de MTR-aanvraag en de melding van het grondgebruik aan de Mestbank in één aangifte te verwerken. Basisprincipe van de overheid is dat het EPR-decreet, zoals deze wettelijke regeling noemt, vooral niet tot conflicten mag leiden op bedrijven. Er moeten garanties komen van de overheid dat door deze eenmalige beweging niemand opgebouwde rechten verliest, zoals bijvoorbeeld ontheffing nultbemesting. De vakgroep – hier wordt gesproken in naam van de varkenssector – is bezorgd dat de huidige goede samenwerkingsverbanden tussen de varkenshouder die zijn grond bemest en een andere gebruiker – dikwijls een rundveehouder – die de grond beteelt, ook correct kunnen gebeuren in de toekomst. Het gaat voor MTR duidelijk over een uniek gebruik, voor de Mestbank gaat het over een unieke bemesting, maar dat hoeven niet noodzakelijk dezelfde personen te zijn. In deze zin is daar ook niets verkeerd. Als er in de komende weken ernstige problemen zouden blijken met veel individuele gevallen, dan pleiten we ervoor om het pilootproject dat op dit ogenblik loopt, op basis van deze regeling – dus voorafgaand aan de regeling in het voorstel van decreet – nog een jaar verder te zetten”. Daarnaast zou volgens de spreker ook het Algemeen Boerensynacaat enkele bedenkingen bij het voorstel hebben.

De heer Wymeersch stelt dat het Vlaams Parlement altijd de goede gewoonte heeft gehad iedereen op dezelfde golflengte proberen te krijgen, en voorstellen of ontwerpen van decreet goed te keuren die ook door de basis worden gedragen. Boer en Tuinder is volgens hem de spreekbuis van de grootste vereniging in deze sector, en juist die laat kritische geluiden horen. Daarom stelt hij voor om vooraf te luisteren naar de kritiek van de sector en na te gaan wat er eventueel nog moet worden veranderd. Hij vraagt zich af waarom het nodig is dit hals over kop door het parlement te laten goedkeuren. Het risico bestaat immers dat er zich al begin 2007 wijzigingen opdringen.

Mevrouw *Tinne Rombouts* meent dat de kritische houding van de sector ten aanzien van dit voorstel van decreet alleen maar getuigt van gezond verstand. Ze herinnert eraan zelf ook de zorg te hebben uitgedrukt dat de praktische uitvoering zeer goed in het oog zou worden gehouden. Het voorstel van decreet behoeft volgens haar echter geen wijzigingen meer om die uitvoering in goede banen te kunnen leiden. Ze is ervan overtuigd dat de sector achter de administratieve vereenvoudiging staat en er alles aan zal doen om te helpen deze uitvoering in goede banen te leiden. De problemen die daarbij kunnen rijzen, liggen niet bij het voorstel van decreet.

Op vraag van de heer Frans Wymeersch wordt aan de verschillende landbouworganisaties om een schriftelijk standpunt gevraagd over het voorliggende voorstel van decreet.

2. ALGEMENE BESPREKING

De heer *Frans Wymeersch* begrijpt niet waarom de meerderheid geen amendementen indient op dit voorstel van decreet. In het landbouwtijdschrift Boer en Tuinder wordt immers gepleit voor uitstel en voor het voortzetten van een proefproject. Voorts is tijdens de hoorzitting een algemeen engagement gevraagd om geen afbreuk te doen aan de individueel opgebouwde rechten in beide wetgevingen. Er werd eveneens gevraagd geen afbreuk te doen aan de bestaande samenwerkingsverbanden tussen landbouwers. De landbouworganisatie vraagt volgens de spreker sluitende garanties alvorens de maatregel toe te passen. Het feit dat de meerderheid daarvoor verwijst naar de Vlaamse Regering wijst volgens de heer Wymeersch op een zoveelste *carte blanche*.

Daarnaast merkt de spreker op dat tijdens de hoorzitting werd gevraagd om een aantal wetgevingen op elkaar af te stemmen. In het andere geval dreigt dit voorstel van decreet onwerkbaar te worden en tot onoverkomelijke problemen te leiden voor een aantal landbouwers. Het voorstel zal niet leiden tot de vooropgestelde administratieve vereenvoudiging maar tot administratieve overlast. Een landbouwer moet in de eerste plaats landbouwer zijn en geen administratief medewerker.

De heer Wymeersch is ervan overtuigd dat heel wat leden van het Vlaams Parlement niet op de hoogte zijn van het dagelijkse reilen en zeilen van de individuele land- en tuinbouwer. Dit voorstel van decreet maakt deel uit van het nieuwe mestdecreet.

Op het eerste zicht lijkt het goed dat individuele landbouwers dankzij de eenmalige perceelsregistratie de mogelijkheid krijgen om hun percelen in één beweging te registreren bij de Mestbank en bij de administratie. Er is rekening gehouden met nieuwe definities, ingevoerd door enkele Europese richtlijnen.

Volgens de spreker zal deze vereenvoudiging ertoe leiden dat de papierberg van de landbouwer groter wordt. Elke kleine vergissing of verkeerde interpretatie zal leiden tot afroming en verlies van Europese premies. De landbouwer kan de administratie enkel van haar ongelijk overtuigen door middel van een gemotiveerd en tijdig ingediend bezwaarschrift. Volgens de heer Wymeersch is het in de eerste plaats de administratie die minder werk zal hebben. De administratie kan makkelijker bestraffen en zal daardoor wellicht onterecht premies intrekken.

Wie grond aangeeft bij de VLM, moet ook de gebruiker zijn die de EU-premies aanvraagt. Dat vormt volgens de spreker een probleem bij ruilingen. Varkensboeren gebruiken gronden uitsluitend voor mestafzet, krijgen geen EU-premies en kunnen niets aanvangen met de teelten. Een varkensboer geeft zijn grond uitsluitend aan bij de VLM als bemestbare landbouwgrond. De varkensboer vraagt geen premie aan. De maïs wordt gezaaid door een andere boer, die de grond wel registreert bij de administratie. De varkensboer bemest legaal. De akkerboer of veeboer zaait maïs en activeert zijn premies. Maar dit voorstel van decreet maakt ruiling volgens de spreker onmogelijk. Varkensboeren zitten met gronden die ze niet kunnen bewerken omdat ze er een teelt op moeten verbouwen die ze niet kunnen gebruiken of verkopen. De akkerbouwer kan geen aardappelen meer verbouwen want anders komt hij grond tekort waarop hij zijn premies kan activeren. Boeren en exploitaties kunnen voortaan alleen nog samenwerken op basis van een in viervoud opgemaakt burenelingsdocument.

De heer Wymeersch is eventueel bereid een verkeerde inschatting toe te geven als de praktijk zijn ongelijk aangeeft. Het voorstel van decreet bevat de gevraagde garanties en correcties niet. De spreker is als oppositielid niet bereid carte blanche te geven aan

de Vlaamse Regering. Een intentieverklaring volstaat niet. Het voorstel van decreet moet duidelijk genoeg zijn om de landbouwers rechtszekerheid te bieden zonder toelichting. Een goed decreet sluit alle mogelijke interpretatie uit en behoeft geen bijkomende uitleg.

Mevrouw *Tinne Rombouts* wijst erop dat tijdens de algemene toelichting enkele praktijkvoorbeelden zijn gegeven van mogelijke problemen. Deze problemen hebben niets te maken met het voorstel van decreet zelf, maar met de praktische uitvoering ervan. De Boerenbond heeft op haar vraag of het voorstel van decreet in zijn huidige vorm mag starten duidelijk bevestigend geantwoord. De Boerenbond maakt zich wel zorgen over de praktische uitwerking. De uitvoeringsbesluiten zullen rekening houden met deze bezorgdheden. Ze zullen in nauw overleg met de sector opgesteld worden.

De heer *Karlos Callens* voegt daaraan toe dat dezelfde bezorgdheid leefde toen de MTR werd ingevoerd. In de praktijk verloopt alles snel en vlot. De spreker vraagt vertrouwen te hebben. Hij dringt aan op een redelijk strenge maar voorzichtige uitvoering.

De heer *Jos De Meyer*, voorzitter, bevestigt dat de landbouwsector bezorgd is. De uitspraken van mevrouw Rombouts en de heer Callens vindt hij echter terecht. Het voorstel van decreet vormt geen probleem. De beoogde administratieve vereenvoudiging is een goede zaak. De bezorgdheid is dat bij de implementatie een aantal administratieve vergissingen, vergetelheden of problemen niet correct opgelost zullen worden. De minister heeft ermee ingestemd om aan maatwerk te doen bij de invoering om deze problemen te vermijden. De heer De Meyer vraagt de minister om daarover een uitspraak te doen tijdens de plenaire bespreking die als engagement kan worden opgenomen in het verslag.

De heer *Frans Wymeersch* vindt het logisch dat de vorige sprekers het voorstel van decreet verdedigen dat ze zelf hebben ingediend. Hij is tevreden dat de indieners toch begrip opbrengen voor de kritiek, maar wijst mevrouw Rombouts erop dat de Boerenbond wil dat het voorstel van decreet zo snel mogelijk

wordt goedgekeurd. Dat is een nuanceverschil met zo snel als mogelijk in werking treden.

De spreker zegt dat zijn fractie dit voorstel van decreet niet zal goedkeuren.

3. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 4 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 2

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht toe dat dit artikel zorgt voor een set van eenduidige definities, te gebruiken voor de unieke identificatie.

Dit artikel wordt aangenomen met 4 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 3

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht toe dat dit artikel de modaliteiten en de verantwoordelijke voor het GBCS bepaalt.

Dit artikel wordt aangenomen met 4 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 4

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht toe dat dit artikel de wijze bepaalt waarop de unieke identificatie zal gebeuren.

Dit artikel wordt aangenomen met 4 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 5

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht toe dat dit artikel voor een decretale verankering van het begrip ‘autonomoom beheer’ zorgt.

Dit artikel wordt aangenomen met 4 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 6

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht toe dat dit artikel de controlebevoegdheden regelt.

Dit artikel wordt aangenomen met 4 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 7

Mevrouw *Tinne Rombouts* licht toe dat dit artikel de inwerkingtreding op 1 januari 2007 regelt. Dit is de datum van de inwerkingtreding van het nieuwe mest-decreet

Dit artikel wordt aangenomen met 4 stemmen bij 2 onthoudingen.

4. EINDSTEMMING

Het voorstel van decreet wordt aangenomen met 4 stemmen tegen 2.

De verslaggevers,

Jul VAN APEREN
Vera DUA

De voorzitter,

Jos DE MEYER
